

Čepurin: Nećemo da budemo veći Srbi od vas

Ambasador Rusije u Srbiji Aleksandar Čepurin o odnosima dveju država, pitanju KiM i unapređenju ekonomske saradnje: Imate podršku za Kosovo, ali je važno razumeti vašu strategiju. Preterana birokratija može da uguši "Južni tok"

RUSIJA je uvek zainteresovana za snažnu i prosperitetnu Srbiju. Jačanje Rusije često je jačalo i Srbiju. Vaša zemlja će uvek biti naš saveznik, jer je to geopolitička stvarnost.

To u intervjuu za "Novosti" poručuje ruski ambasador u Beogradu Aleksandar Cepurin, koji tvrdi da je u poslednje vreme, i pored nekih komplikacija, "očito aktiviranje rusko-srpskog dijaloga". On ne krije da je Moskva spremna da podrži Srbiju u donošenju odluka o važnim pitanjima:

- A najvažnije pitanje je energičan privredni i socijalni razvoj i očuvanje identiteta bez čega nema perspektive. I za Rusiju, i za Srbiju. Imali smo ogromnu istoriju, ali mi smo uporni - pobednički narodi. Uprkos izazovima uspeli smo da očuvamo identitet. Kao Sloveni, zajedno, najbolji smo u više oblasti: u matematici i fizici, hokeju i tenisu, baletu i literaturi, košarci, muzici... Danas je važno da uspostavimo dugoročnu, trajnu, blisku saradnju sa obostranim interesima.

*** Srbija nije u stanju da sama blokira put Kosova ka UN. Možemo li računati na ruski veto u SB ako se postavi pitanje stolice u UN za Kosovo?**

- To je pitanje, pre svega, same Srbije i njene političke volje. Postoji banalan ali precizan izraz - Ne možemo da budemo više Srbi od samih Srba. Rusija hoće da podrži Srbiju u UN ako to bude neophodno. Više puta smo naglasili da Srbija ima našu punu podršku, ali ovde je važno tačno razumovati strategiju Beograda. O situaciji na KiM naš stav je jasan i uvek smo, direktno ili indirektno, podržavali nastojanja Srbije u očuvanju integriteta, uz međunarodno pravo. Zalažemo se za rešenje situacije na KiM, uz poštovanje interesa Srba koji tamo žive i garanciju da će njihove kulturne vrednosti biti sačuvane. Inače, nemamo uticaj na tok sadašnjih pregovora, jer je zahtev prošle vlade bio da se oni odvijaju preko EU, a ne UN. Obratili su nam se s molbom da tu odluku podržimo i mi smo to učinili. Inače, još nismo videli nikakav papir kao rezultat pregovora uz posredništvo EU, koji bismo mogli zvanično podržati i prema njemu se odrediti. Primetili smo da se čitavu godinu vršio pritisak na Srbiju. Ali to je bilo samo na radost obožavalaca gospođe Ešton.

*** Kosi li se čvrsto nastojanje Beograda da uđe u EU sa strateškim interesima Kremlja na Balkanu?**

- To je izbor same Srbije. Ako ona smatra da će to biti bolje za njen narod - onda je to njeno puno pravo. Rusija nema nikakve alergije prema EU. A, što se tiče bezalternativnosti izbora - to je onda sporno pitanje.

*** Jesu li ojačale veze Beograda i Moskve, od kada je na vlasti nova politička garnitura?**

- Za razliku od prošle vlasti koja je Rusiju zvala kad drugog rešenja nije bilo, sada su primetna dva faktora: prvo, ti odnosi vode ubrzavanju naše međusobne saradnje, koja je u nekim oblastima sada u embrionalnom stanju, i drugo - uzajamna korist. Predsednici Putin i Nikolić dva puta su se sastajali, u Moskvi i Sočiju. Rusiju je posetio i potpredsednik Vučić koji je, osim u širem

krugu, učestvovao i u pregovorima u četiri oka. Proletos je u Moskvi boravio i premijer Dačić. Takvi sastanci su nesumnjivo korisni.

*** Da li u jačanju tih veza pomaže “sestrinski odnos” SNS sa Jedinstvenom Rusijom?**

- Sve velike političke partije, pa tako i JR i SNS, imaju aktivnu saradnju sa strankama u drugim zemljama. Ta saradnja je prirodna, pre svega, jer su te dve stranke centralnog usmerenja, patriotske i uživaju ogromnu podršku građana.

*** Kakav bi bio odgovor Rusije ako bi Srbija krenula ka članstvu u NATO?**

- Stav Rusije po tom pitanju je jasan: NATO je atavizam prošlog veka. Još su sveže rane od NATO bombardovanja i smrti - i ne samo u Srbiji. Nikada neću razumeti i prihvatiti one koji zarad 30 srebrnjaka guraju zemlju u ovaj vojni savez čime izneveravaju elementarne ljudske vrednosti, urušavaju sećanje na žrtve. Srbija ima dugu tradiciju kao nesvrstana zemlja.

*** Vaša zemlja je ovde fokusirana na projekte u naftno-gasnoj sferi. Deluju li vam realno spekulacije da u Beogradu postoji jak lobi koji koči početak izgradnje “Južnog toka”?**

- Rusija i “Gasprom” birali su da gasovod prolazi kroz prijateljske teritorije. Obično, ovo su korisni projekti za zemlje tranzitere. Svaka država ima svoj interes da se projekti realizuju. Međutim, preterana birokratija može projekat da uguši. Ove ili one prepreke treba zajednički da rešavamo, tada su i razvoj i budućnost izvesni. Ne treba zaboravljati da u svetu u sferi energetike postoje različite interesi i lobisti. Mi sa Srbima imamo zajedničke interese.

*** Kako ocenjujete našu ukupnu ekonomsku saradnju i gde je šansa za nova ulaganja?**

- Samo “Gasprom nafta” uložila je u NIS skoro jednu i po milijardu evra, koji je danas najveći poreski platiša u Srbiji. Ako bi Srbija imala deset takvih investicija, problema s budžetom ne bi bilo. Sada NIS planira da uloži u izgradnju

termoelektrana u Novom Sadu i Pančevu, kao i vetroparka Plandište. Pomenio bih "Lukoil" koji je uložio značajna sredstva, a nadam se da će i ubuduće. U rekonstrukciju srpskih železnica uložena je milijarda dolara ruskih kredita: pruge Beograd-Pančevo, Beograd-Bar, Koridor 10. Sve to je samo mali deo od mogućeg. Uz normalnu klimu za ulaganja moglo bi da se uradi mnogo više.

*** Kakvi su vaši utisci boravka u Beogradu?**

- Utisak je pozitivan. Svakako treba vremena da se upoznaju zemlja i ljudi, a koliko sam za to zainteresovan svedoči moja želja da što pre naučim bolje srpski. Tako ću još bolje razumeti divnu Bajaginu pesmu "Ruski voz". Dopada mi se ta njegova melanholija kojom je tačno dirnuo u dušu ruskog čoveka.

NIŠ NIJE VOJNA BAZA

*** IMA li Zapad pravo da strepi da će humanitarni centar u Nišu prerasti u vojnu bazu?**

U Nišu će, ako bude podrške Beograda, do kraja godine biti otvoren rusko-srpski humanitarni Centar za vanredne situacije. On će garantovati bolju bezbednost vaše zemlje i celog Balkana. Rusija ulaže više od 60 miliona dolara, faktički u svojstvu donacije. Nabavljena je oprema za borbu protiv prirodnih i tehnogenih katastrofa, u čemu zemlja ima potrebu. Novac će biti uloženi u vatrogasna i sanitetska vozila, robote, helikoptere, deminerska sredstva... U njemu će raditi i srpski i ruski stručnjaci.

PUTIN ČEKA SIGNAL

*** HOĆE li Putin krajem godine doći u Srbiju, kako je najavljeno?**

- Očekujemo da će predsednik Putin posetiti Srbiju kada dobijemo poruku da su završene sve neophodne pripreme za početak izgradnje "Južnog toka". Ako srpska energetska birokratija bude radila normalno neće biti problema. Uveren sam da će srpsko rukovodstvo razumeti značaj i racionalnost projekta. Nadamo se skoroj poruci, čekamo signal. Lopta je na srpskoj strani.